

Козлова Ю.Ю.

студент кафедри економічного аналізу та обліку

Александрова В.О.

старший викладач кафедри економічного аналізу та обліку,

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

СТРАТЕГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Досить довго українська економіка перебуває у стані фінансово-економічної кризи, що призвело до нестійкого фінансового стану більшості підприємств, діючих на території України, та низький рівень їх фінансової безпеки. Нинішній стан світової економіки характеризується певним загостренням конкурентоспроможності, зростанням кількості ризикованих фінансових операцій. Саме через це прогноз розвитку української економіки, яка залежить від припливів і відтоків капіталу з-за кордону, ускладнюється та не має чіткої позиції. Тому необхідно впроваджувати заходи щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, задля подолання негативних наслідків непостійної економічної політики та нестабільних умов функціонування.

Однією з найважливіших складових економічної безпеки є саме фінансова безпека, тому що без її позитивних результатів неможливе успішне функціонування підприємства будь-якої сфери господарювання. Для досягнення відповідного рівня фінансово-економічної безпеки необхідно розробити єдину систему фінансово-економічної безпеки, яка буде ефективною за умов визначення стратегії.

В економічній літературі певна увага приділяється питанням розробки і впровадження стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання. Свій внесок у дослідження даної проблеми зробили такі вчені, як Пономаренко О.Е., Єпіфанов А.О., Кириченко О.А., Сухецький В.А., Марченко О.М., Орехова Є.В., Орехова К.В., Мойсеєнко І.П., Бондаренко О.О., Папехін Р.С., Загорельська Т.Ю., Томпсон А.А., Стрікленд А.Дж. та ін. Проте усі дослідження розглядають економічну безпеку з різних функціонально-сутнісних підходів. На сьогодні в літературі немає однозначного визначення сутності, умов та процесу формування стратегії фінансово-економічної безпеки. Це свідчить про актуальність вибору напряму дослідження, як в науковому, так

і в практичному аспектах.

На ефективну діяльність промислових підприємств впливають фінансові та інформативні фактори, рівень екологічних втрат, методи підвищення продуктивності праці, забезпечення конкурентоспроможності, зниження ризиків, пов'язаних з інвестиційною та виробничою діяльністю. Усі ці фактори впливають на економічну безпеку, яка може забезпечити стійкий рівень функціонування та розвитку суб'єкта господарювання.

Призначенням стратегії є створення надійних переваг підприємства над конкурентами. Саме стратегія визначає засоби, за допомогою яких підприємство може перетворити свої стратегічні наміри на ринкові переваги, підтримуючи зв'язок з факторами зовнішнього впливу.

Вчені Мойсеєнко І.П. та Марченко О.М. вважають, що стратегія фінансово-економічної безпеки являє собою довгостроковий план для забезпечення цілей підприємства та для планування розподілу ресурсів в умовах постійної нестабільності зовнішнього середовища [1, с. 236].

А.А. Томпсон і А.Дж. Стрікленд дають декілька визначень, згідно з якими, стратегія – це: план управління фірмою, спрямований на зміцнення її позицій; інструмент менеджера для виконання стратегічних і фінансових завдань; сукупність всіх дій керівників, що сприяють досягненню цілей організації; узагальнююча модель необхідних дій та набір правил для прийняття рішень [2, с. 11-70].

Стратегія фінансово-економічної безпеки має бути пов'язана із формуванням загальних стратегічних фінансових цілей розвитку підприємства, які визначаються з урахуванням основних сфер забезпечення фінансово безпеки, ґрунтуватися на об'єктивних закономірностях розвитку фінансових відносин. До стратегічних цілей фінансово-економічної безпеки можна віднести:

- максимізацію рівня фінансової рентабельності;
- оптимізацію обсягів фінансових ресурсів;
- повне задоволення інвестиційних потреб підприємства;
- мінімізацію рівня фінансових ризиків;
- розширення асортименту продукції та підвищення її якості;
- забезпечення необхідного рівня технологій та організації виробництва;
- забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності;
- забезпечення фінансової стабільності при виникненні кризових ситуацій [2, с. 328].

В залежності від економічних умов стратегія фінансово-економічної безпеки встановлює об'єкти, процеси, механізми, які забезпечують досягнення цілей і через фінансові ресурси координує інші функціональні стратегії. Стратегія складається із запланованих дій і необхідних правок у випадку непередбачених обставин (незаплановані стратегічні рішення).

Стратегія фінансово-економічної безпеки відіграє важливу роль у формуванні ефективного розвитку підприємства і забезпечує: механізм реалізації довгострокових загальних і фінансових цілей підприємства; достовірне оцінювання фінансових можливостей та максимальне використання

внутрішнього потенціалу; виявлення переваг та недоліків фінансових діяльності підприємства у порівнянні з його конкурентами; можливість сформувати значення основних критеріїв оцінок вибору найважливіших фінансових управлінських рішень; можливість зниження негативного впливу зовнішніх факторів на результати діяльності; можливість швидкої реалізації перспективних інвестиційних можливостей [3, с. 97].

Отже, головною метою системи фінансово-економічної безпеки підприємства є забезпечення його стійкого і максимально ефективного функціонування, створення високого потенціалу розвитку та зростання в майбутньому; своєчасне виявлення та запобігання всіх можливих загроз для забезпечення фінансової стійкості. Відтак, досягнення відповідного рівня фінансово-економічної безпеки повинно мати стратегічний характер.

Формувати стратегію необхідно на засадах використання даних оцінювання власних можливостей підприємства, відповідності стратегії загальному сценарію розвитку підприємства та його стратегічним фінансово-економічним інтересам. Обираючи певний варіант стратегії, необхідно враховувати особливості функціонування підприємства та особливості зовнішнього економічного середовища.

Список літератури

1. Мойсеєнко І.П. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: [навч. посібник] / І.П. Мойсеєнко, О.М. Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.
2. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент. История разработки и реализации стратегии [Текст] : [пер. с англ.] / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд. – М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 576 с.
3. Степаненко А.В. Теоретические аспекты разработки финансовой стратегии предприятия [Текст] / А.В. Степаненко // Успехи современного естествознания. – 2010. – № 4. – 268 с.